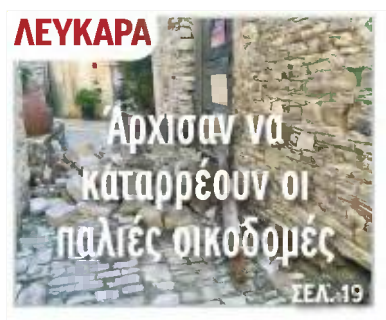

1. ΚΑΤΑΡΡΕΟΥΝ ΠΑΛΙΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ ΣΤΑ ΛΕΥΚΑΡΑ

Μέσο: ΠΟΛΙΤΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 04/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/01/2022

Σελίδα: 1

Καταρρέουν παλιές οικοδομές στα Λεύκαρη

ΤΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΧΑΤΖΗΠΑΟΛΟΥ*

Ο ι άσχημες καιρικές συνθήκες των τελευταίων ημερών προκάλεσαν, μέσα στο Σαββατοκύριακο, την κατάρρευση σημαντικού μέρους διατηρητέας οικοδομής, η οποία βρίσκεται στον κεντρικό πυρήνα των Λευκάρων. Πρόκειται για σημείο πολυσύχναστο και από τύχη δεν θρηνήσαμε θύματα, ανέφερε στον «Π» ο δήμαρχος Λευκάρων Σοφοκλής Σοφοκλέους. Με αφορμή το περιστατικό, επαναφέρουμε το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα Λεύκαρη με τις παλιές οικοδομές, οι οποίες χρήζουν συντηρήσεων και επιδιορθώσεων έτσι ώστε να αποφευχθούν άλλα σοβαρότερα προβλήματα. Το θέμα με τις επικίνδυνες οικοδομές είχε απασχολήσει πρόσφατα και την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, στην οποία ο δήμαρχος έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου, τονίζοντας πως με το προχθεσινό περιστατικό από τύχη δεν θρηνήσαμε θύματα. Το ζήτημα απασχολεί έντονα τον δήμο από το 2017 και επανήλθε στο προσκήνιο μετά από συνάντηση του δημάρχου Λευκάρων Σοφοκλή Σοφοκλέους με τους νέους βουλευτές της επαρχίας Λάρνακα, στην οποία τονίστηκε ότι το ζήτημα αυτό αποτελεί ίσως το νούμερο ένα πρόβλημα για τα Λεύκαρη και εν συνεχεία κατά τη συζήτηση στο την Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων της Βουλής. Συγκεκριμένα, συνολικά 555 κατοικίες στον δήμο που έχουν κηρυχθεί διατηρητέες οικοδομές από το Τμήμα Πολοδομίας και 35 που έχουν κηρυχθεί ως αρχαία μνημεία από το Τμήμα Αρχαιοτήτων, χρήζουν άμεσης στήριξης και συντήρησης, αφού έχουν υποστεί σημαντικές φθορές ή και έχουν καταστεί ετοιμόρροπες. Οι πλείστες από αυτές είναι τ/κ περιουσίες.

Δήμος Λευκάρων

Κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της Επιτροπής Μεταφορών, ο δήμαρχος Λευκάρων δήλωσε πολιτική αδυναμία για να αναλάβει την ευθύνη της συντήρησης των οικοδομών. Η θέση του Δήμου Λευκάρων είναι ότι επιβάλλεται άμεσα να ληφθούν αποφάσεις με σκοπό την επιδιόρθωση ή και στήριξη των οικοδομών, λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα και την προστασία της περιοχής, στην οποία βρίσκεται κάθε ακίνητο. Στο ίδιο πνεύμα ήταν και οι δηλώσεις του δημάρχου χθες, σε επικοινωνία που είχαμε μαζί του. Σύμφωνα με τον κ. Σοφοκλέους, το πρόβλημα προέρχεται από τη στάση των υπηρεσιών και των κυβερνητικών τμημάτων, τα οποία καλούν απλώς τον Δήμο Λευκάρων να ενεργοποιήσει την υφιστάμενη νομοθεσία και να επιβάλει διοικητικά πρόστιμα στους ιδιοκτήτες των ακινήτων. Αυτό όμως, ξεκαθάρισε ο δήμαρχος, δεν λύνει το πρόβλημα. Το

θέμα αυτό θα πρέπει να επιλυθεί αναλαμβάνοντας συλλογικά την ευθύνη. Πρέπει, σύμφωνα με τον δήμαρχο, ο κάθε ιδιώτης να αναληφθεί πως, πέραν από δικαιώματα, έχει και υποχρεώσεις για την περιουσία του. Επιπρόσθετα, σημείωσε, η τοπική αρχή θα πρέπει, εφαρμόζοντας τη νομοθεσία, να λαμβάνει μέτρα για την ασφάλεια των πολιτών, αλλά ταυτόχρονα και τα αρμόδια Τμήματα του κράτους, Πολοδομίας και Τμήμα Αρχαιοτήτων, θα πρέπει να αναλάβουν τις δικές τους ευθύνες και προτεραιότητα θα πρέπει να είναι η ασφάλεια του πολίτη. Πρέπει, είπε ο δήμαρχος, τα αρμόδια υπουργεία να στήριξουν την προσπάθεια του δήμου. Επανέλαβε την εισήγηση του όπως μέρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών, με ένα σχεδιασμό, να δίνεται ετησίως, ώστε τα σπίτια τα οποία δεν συντηρούνται από τον ιδιοκτήτη, να μπορεί να τα συντηρεί ο δήμος. Εάν αυτό δεν μπορεί να γίνει, πρόσθεσε, πρότεινε όπως η αρμόδια υπηρεσία του υπουργείου αναλάβει να τα συντηρήσει και να εισπράττει τα ποσά σε μεταγενέστερο στάδιο από τον ιδιοκτήτη. Επιπρόσθετα, εισηγήθηκε όπως το Τμήμα Αρχαιοτήτων, εφόσον κηρύττει αρχαίο μνημείο ένα ακίνητο, να έχει την ευθύνη από την αρχή μέχρι το τέλος για να συντηρηθεί. Τέλος, ο κ. Σοφοκλέους είπε πως εάν δεν μπορεί κάποια από τις προτάσεις του

να εφαρμοστεί και ταυτόχρονα δεν δοθούν τα απαραίτητα κεφάλαια στον δήμο έτσι ώστε, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, να γίνουν οι απαιτούμενες εργασίες συντήρησης, ο δήμος θα πάρει τον νόμο στα χέρια και θα προχωρήσει σε καταδάφιση ιστορικών κτιρίων. Σχολιάζοντας την κατάρρευση μέρους διατηρητέας οικοδομής μέσα στο Σαββατοκύριακο, ο δήμαρχος ανέφερε πως έγινε επικοινωνία με τον ιδιοκτήτη και μίλησαν μέσα εργολάβοι για να προβούν στις απαραίτητες επιδιορθώσεις. «Πριν από δυο χρόνια, είχα συνάντηση με τον υπουργό Εσωτερικών στον οποίο και παρέδωσα ολοκληρωμένη μελέτη που έγινε από πολιτικούς μηχανικούς, σε συνεργασία με το ΕΤΕΚ, όπου απαίτησα, ως κηδεμόνας, τη λήψη μέτρων και ακόμη αναμένουμε», είπε ο δήμαρχος.

Αρχαία Μνημεία

Σε υπόμνημα, εξάλλου, που κατέθεσε το Τμήμα Αρχαιοτήτων στη Βουλή και το οποίο εξασφάλισε ο «Π» αναφέρει πως το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει κηρύξει ως Αρχαία Μνημεία συνολικά τριάντα πέντε (35) οικοδομές παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Λευκάρων. Από αυτές τις οικοδομές, οι πέντε περιήλθαν σταδιακά στην κατοχή του Τμήματος Αρχαιοτήτων, με δωρεά ή απαλλοτρίωση, και συντηρήθηκαν με κρατική δαπάνη. Οι

δύο μετατράπηκαν στο Τοπικό Μουσείο Παραδοσιακής Κεντρικής και Αργυροχόας και σε παραδοσιακό σιδηρουργείο (κωμοδρομείο) από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Το Τμήμα παραχώρησε στον Δήμο Λευκάρων άδεια χρήσης μιας τέταρτης οικοδομής για τη διεξαγωγή των πολιτιστικών δραστηριοτήτων του. Οι υπόλοιπες τριάντα (30) οικοδομές βρίσκονται στον Β β πίνακα των Αρχαίων Μνημείων του περί Αρχαιοτήτων Νόμου και ανήκουν σε ιδιώτες. Πολλές από αυτές έχουν συντηρηθεί με πρωτοβουλία των ιδιοκτητών, οι οποίοι έχουν λάβει την προβλεπόμενη από τον νόμο κρατική επιχορήγηση από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Αυτή τη στιγμή, ένα Αρχαίο Μνημείο Β β πίνακα κρίθηκε από τον Δήμο Λευκάρων ως επικίνδυνο, λόγω μακροχρόνιας εγκατάλειψης από τους ιδιοκτήτες του. Πρόκειται για την οικοδομή στα τεμάχια 941 και 942. Βάσει του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου, ο Δήμος Λευκάρων ανέλαβε τη στήριξη της εν λόγω οικοδομής. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων συνεργάστηκε με τον Δήμο Λευκάρων και τους ιδιώτες μελετητές, για την ετοιμασία μελέτης στήριξης της οικοδομής, και έχει εγκρίνει επιχορήγηση ύψους €14.800, που αντιστοιχεί στο 50% της δαπάνης. Το ποσό επιχορήγησης θα κατατεθεί στον λογαριασμό του Δήμου Λευκάρων με την ολοκλήρωση των εργασιών. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει εδώ και καιρό αναγνωρίσει τη σοβαρότητα του προβλήματος με τις εγκαταλελειμμένες και επικίνδυνες οικοδομές παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, όχι μόνο στα Λεύκαρη, αλλά σε ολόκληρη την Κύπρο. Από το 2019, προβαίνει σε αλληλεπληλές διαβουλεύσεις με τους αρμόδιους φορείς, για εξεύρεση αποτελεσματικών τρόπων αντιμετώπισής του. Μέσα στα πλαίσια αυτών των διαβουλεύσεων, το ΕΤΕΚ ετοίμασε μελέτη για τις επικίνδυνες οικοδομές σε παγκύπρια κλίμακα. Έχει αναγνωριστεί από τους αρμόδιους φορείς ότι η χρηματοδότηση από το κράτος για τη στήριξη και συντήρηση των εγκαταλελειμμένων οικοδομών είναι μια δαπανηρή διαδικασία, που δεν δίνει οριστική λύση στο πρόβλημα, αλλά επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό και κατ'επέκταση τον φορολογούμενο πολίτη. Επιπρόσθετα, μέσα από το υπόμνημα του Τμήματος Αρχαιοτήτων σημειώνεται ότι ο Δήμος Λευκάρων μπορεί να λάβει δραστικά μέτρα για την αντιμετώπιση των επικίνδυνων οικοδομών στο σύνολό τους. Στη σύσκεψη της 3ης Μαρτίου 2021, που συγκάλεσε ο δήμαρχος Λευκάρων για το θέμα των επικίνδυνων οικοδομών, τονίστηκε από την εκπροσώπηση του Τμήματος Αρχαιοτήτων η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του άρθρου 15Ε του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου, που προβλέπει επιβολή διοικητικού προστίμου στους ιδιοκτήτες. Εισηγούμαι όπως ο Δήμος Λευκάρων προχωρήσει στη συστηματική εφαρμογή αυτού του νομικού εργαλείου που εφαρμόστηκε από άλλους δήμους και επαρχιακές διοικήσεις με θετικά αποτελέσματα.

Υπενθυμίζεται πως συνολικά 555 κατοικίες στα Λεύκαρη που έχουν κηρυχθεί διατηρητέες και 35 που έχουν κηρυχθεί ως αρχαία μνημεία χρήζουν άμεσης συντήρησης αφού έχουν υποστεί σημαντικές φθορές